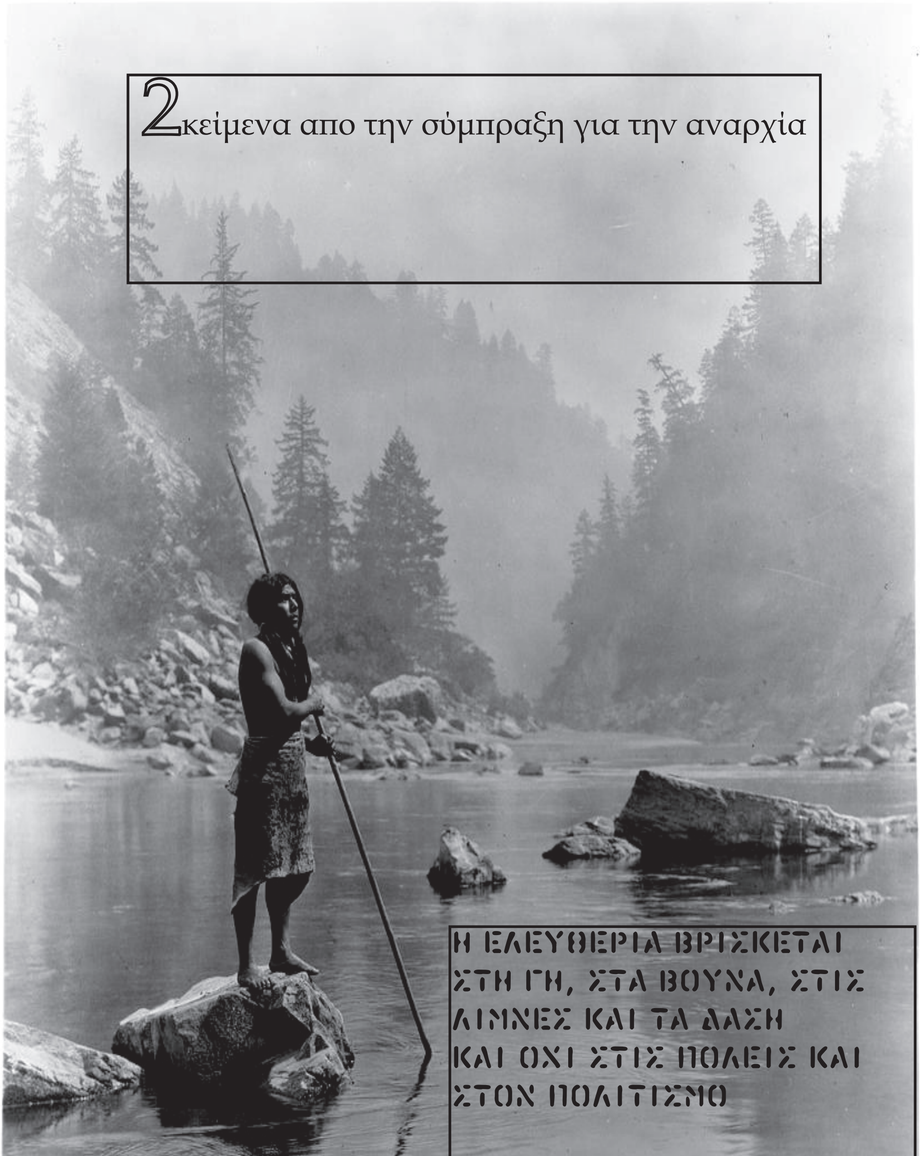

2 κείμενα απο την σύμπραξη για την αναρχία

Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ
ΣΤΗ ΓΗ, ΣΤΑ ΒΟΥΝΑ, ΣΤΙΣ
ΛΙΜΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΔΑΣΗ
ΚΑΙ ΟΧΙ ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ
ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

ΑΣ ΑΡΝΗΘΟΥΜΕ ΟΤΙ ΑΝΗΚΕΙ
ΣΤΗΝ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΕΠΕΙΔΗ
ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΙ ΟΤΙ ΩΡΑΙΟ
ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ
(ΜΙΑ ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΑΥΤΟΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ)

Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΤΗ ΓΗ, ΣΤΑ ΒΟΥΝΑ, ΣΤΙΣ ΛΙΜΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΔΑΣΗ ΚΑΙ ΟΧΙ ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

Στο κείμενο αυτό παρουσιάζονται ένα σύνολο ζητημάτων και προβληματισμών που μας απασχολούν και έχουν να κάνουν με τη φύση, την σχέση του ανθρώπου με αυτή, την αναρχία και άλλα.

Η ΦΥΣΙΚΗ ΜΑΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ

Ο άνθρωπος δεν πλάστηκε από το θεό αλλά ούτε από κάποια υπερσύγχρονη γενετική μηχανή. Ο άνθρωπος, όπως και όλοι οι άλλοι ζωικοί και φυτικοί οργανισμοί, προήλθε μέσα από φυσικές διαδικασίες εξέλιξης κάποιων προηγούμενων ειδών. Οι επισημάνσεις του Δαρβίνου και άλλων άσημων φυσιοδιφών στα μέσα του 19ου αιώνα έδωσαν ένα μοιραίο κτύπημα στις θεοκρατικές αντιλήψεις της εποχής. Παράλληλα με αυτό δόθηκε και ο χώρος στις μηχανιστικές αντιλήψεις και στον αστικό επιστημονισμό να επιβληθούν στην βάση του επινοήματος του "κοινωνικού δαρβινισμού".

Οι ανθρωπολογικές έρευνες άνοιξαν νέους ορίζοντες ως προς την γνώση του παρελθόντος μας ήδη από το 19ο αιώνα. Είναι γνωστό ότι ο Homo sapiens, ο άνθρωπος έτσι όπως τον ξέρουμε σήμερα, υπάρχει στη γη εδώ και 200 χιλιάδες χρόνια και είναι η εξέλιξη προηγούμενων μορφών σε ένα βάθος εκατομμυρίων χρόνων(homo habilis, homo erectus κ.α.).

Από όλα αυτά τα χρόνια που ο άνθρωπος βρίσκεται στη γη ως Homo Sapiens μόλις τα τελευταία 10 χιλιάδες χρόνια παρουσιάστηκαν οργανωμένες μορφές εξουσίας και κοινωνικές δομές στους ανθρώπινους πληθυσμούς. Αυτά τα τελευταία 10 χιλιάδες χρόνια που υπάρχουν σημάδια πολιτισμού είναι μόλις το 5% από το σύνολο της ύπαρξης του Homo Sapiens. Πριν τον πολιτισμό οι άνθρωποι ζούσαν ελεύθερα στη φύση σχηματίζοντας κοινότητες που τρέφονταν απευθείας από το φυσικό τους περιβάλλον είτε σκοτώνοντας από βασική τους ανάγκη άλλα ζώα είτε τρώγοντας διάφορους καρπούς, ρίζες κτλ. Μέχρι πριν 10.000 χρόνια κανένα σύνολο ανθρώπων δεν είχε ακολουθήσει τον δρόμο της παραγωγής τροφής, δηλαδή, την γεωργία και την κτηνοτροφία.

Αξίζει να σημειώσουμε ότι τον πολιτισμό δεν τον ακολούθησαν όλοι οι άνθρωποι και όλες οι φυλές, αλλά πολλές κουλτούρες άντεξαν τις κακουχίες και τα δεινά που προκάλεσαν οι πολιτισμένοι και επιβιώνουν μέχρι σήμερα κρατώντας απόσταση από τον πολιτισμό σε δυσπρόσιτα μέρη. Ακόμα δημιουργεί εντύπωση το ότι μέχρι πριν 500 χρόνια δηλαδή το 1500 ν.χ. (νέας χρονολογίας) μόνο το 20% των χερσαίων εδαφών της γης ήταν διαχωρισμένο με σύνορα κρατών.

Ο πολιτισμός ξεκίνησε με την πρώτη μορφή γεωργίας, την εξημέρωση ορισμένων ζώων και φυτών. Η κατασκευή αποθεμάτων, οι πρώτες αποθήκες, η επινόηση του χρόνου και η πρώτη οργανωμένη εξουσία ήταν αλληλένδετα γεγονότα που επινοήθηκαν σχεδόν ταυτόχρονα. Ο νέος τρόπος εξασφάλισης της τροφής μετέτρεψε τη γη σε παραγωγική μηχανή και οι ανθρώπινες κοινότητες έπαιρναν την μορφή μαζικών κοινωνιών με ρόλους και δομές, εξουσιαστές και εξουσιαζόμενους που διέμεναν σε σταθερούς οικισμούς εγκαταλείποντας τη νομαδική και κοινοτική ζωή. Αυτό που ώθησε τους ανθρώπους σε αυτή τη συνεχόμενη νοοτροπία δεν ήταν απλά η ανάγκη επιβίωσης αλλά η επιβολή της εξουσίας η οποία καθαγιάστηκε με την θρησκεία, την επινόηση της ανθρωπόμορφης υπόστασης θεοτήτων. Αυτό έφερε τους ανθρώπους σε πνευματική απόσταση από την φύση ενώ προηγουμένως την λάτρευαν χωρίς να της δίνουν ανθρωπόμορφη υπόσταση (βλ. δωδεκάθεο).

Οι άνθρωποι γνώριζαν πολύ καλά τα στοιχεία της φύσης. Σε διάφορα σημεία της γης υπήρχε η δυνατότητα να αναπτυχθεί πολιτισμός. Σε κάποιες περιπτώσεις όμως λόγω της ιδιόμορφης πνευματικής σχέσης που είχαν οι άνθρωποι με τη φύση αντιστέκονταν στην ανάπτυξή της παραγωγής τροφής και την επιβολή εξουσίας. Σε άλλες περιπτώσεις για διάφορους λόγους ήταν πρακτικά αδύνατο να καλλιεργήσουν την γη έτσι παρέμεναν ελεύθεροι τροφοσυλλέκτες. Σε κάποιες άλλες περιπτώσεις ακολούθησαν τον δρόμο της παραγωγής τροφής αλλά στην συνέχεια τον απέρριψαν. Ακόμα σε άλλες περιπτώσεις ακολουθήθηκε μια μικρής κλίμακας παραγωγή τροφής σε συνδυασμό με την τροφοσυλλογή κτλ.

Η συστηματοποιημένη παραγωγή τροφής, οι κοινωνικές δομές, η εξουσία, η ιδιοκτησία και το μόνιμο μέρος κατοικίας έδιναν την δυνατότητα να αυξάνεται ταχύτατα ο πληθυσμός των ανθρώπων, αφού μπορούσαν να τραφούν πολλά στόματα. Παράλληλα, εξαιτίας της γεωργίας και του συνωστισμού στις πρώτες πόλεις εμφανίστηκαν ασθένειες και μικρόβια που σε ένα βάθος χρόνου αντιμετωπίστηκαν με αντισώματα. Στην ουσία ο ελεύθερος άνθρωπος εντάχθηκε σε

κτηνοτροφικού τύπου επιβίωση με τις συνεπακόλουθες καταστάσεις και συμπτώματα. Ακολούθως αναπτύχθηκε η τεχνολογία και τα κράτος γινόταν ακόμα πιο ισχυρό. Οι παραγωγοί τροφής είχαν μπει σε μια νοοτροπία κτητική και ανταγωνιστική προς τους ελεύθερους κυνηγούς-τροφοσυλλέκτες. Οι πολιτισμένοι γεωργοί άρχισαν να επιβάλλονται και να κατακτούν τους τροφοσυλλέκτες κάνοντας τους δούλους και εξαρτημένους από την παραγωγή τροφής. Έτσι τα κράτη δυνάμωναν και επεκτείνονταν ακόμα πιο πολύ. Ο πολιτισμός που αναπτύχθηκε στη Γόνιμη Ημισέληνο, κάπου στην περιοχή που βρίσκεται το σημερινό Ιράκ, είναι αυτός που επικράτησε σχεδόν καθολικά και τον ονομάζουμε σήμερα δυτικό πολιτισμό. Χονδρικά αυτό που έγινε πριν δέκα χιλιάδες χρόνια ήταν ότι τα κράτη άρχισαν να επικρατούν ενάντια στις ελεύθερες κοινότητες ενώ προηγουμένως η εξουσία "νικιόταν" πριν εξελιχθεί.

Στον πολιτισμό ο άνθρωπος διαφοροποίησε τον εαυτό του από τη φύση και με την πάροδο του χρόνου απομακρυνόταν ακόμα περισσότερο από αυτή σε πνευματικό επίπεδο. Την φύση την έβλεπε πλέον εργαλειακά και θεοποίησε μόνο μερικά στοιχεία της, ενώ προηγουμένως την λάτρευε και σεβόταν κάθε σπιθαμή γης. Με την επινόηση και την επιβολή της εξουσίας και του σταθερού μέρους επιβίωσης οι κοινότητες που ζούσε ο άνθρωπος μέχρι πρότινος άρχισαν να αλλάζουν μορφή. Οι εξισωτικές κοινότητες και ομάδες καταχτιούνταν και διαλύονταν από παραγωγούς τροφής με την χρήση πιο εξελιγμένου οπλισμού, πολυάριθμου στρατού αλλά και μικροβίων. Το κράτος και η κοινωνία ήταν πλέον γεγονός.

Η βίαιη διακοπή της πνευματικής σχέσης που είχαν οι πρωτόγονοι άνθρωποι με το φυσικό περιβάλλον ήταν και η απαρχή της εργαλειακής αντιμετώπισης του. Δηλαδή ο άνθρωπος δεν αναγνώριζε τη φύση το ίδιο πνευματικά όπως πριν και πλέον αποτελούσε την ύλη που έπρεπε ο άνθρωπος να δαμάσει και να χρησιμοποιήσει όπως αυτός θεωρεί σωστά για να ζήσει. Η εξουσία για να καθαγιαστεί και να ριζώσει επινόησε την ανθρωπόμορφη θρησκεία, στα μέτρα και τα σταθμά δηλαδή του ανθρώπου.

Κατά την εξέλιξη του πολιτισμού η επικράτηση των μονοθεϊστικών θρησκειών και δη του χριστιανισμού ήταν ακόμα ένα πλήγμα στην περαιτέρω πνευματική απομάκρυνση του ανθρώπου με την φύση και την αναδιοργάνωση της κυριαρχίας.

Η αναγέννηση και η εξέλιξη των επιστημών αποτυπώθηκε ως αποτέλεσμα στην βιομηχανική επανάσταση. Ένα μείγμα ιδεαλιστικής ανωτερότητας και υλιστικής στειρότητας έκαναν τον χρόνο «να περνάει πιο γρήγορα» και τον πολιτισμικό οδοστρωτήρα να ισοπεδώνει ότι βρει μπροστά του. Και όμως αυτό που η κρατική αντίληψη επευφημεί ως πολιτισμό, τεχνολογική ανάπτυξη και πρόοδο έχει οδηγήσει σε πολύ σύντομο διάστημα τον πλανήτη γη συνολικά σε πολύ δυσάρεστες καταστάσεις.

Παρ' όλες τις επιρροές που δέχθηκαν οι κοινωνίες από την θρησκεία περί της ανωτερότητας του ανθρώπινου είδους σε σχέση με τα άλλα ζώα και την φύση συνολικά, η ανθρώπινη δραστηριότητα δεν είχε εκδηλωθεί με τόσο καταστροφικό τρόπο απέναντι στον φυσικό κόσμο όσο μετά την βιομηχανική επανάσταση πριν δύο αιώνες.

Την περίοδο εκείνη ήταν που οι επαναστατικές θεωρίες του 19ου αιώνα και ο ιστορικός υλισμός εμφανίζονταν ως η άρνηση της κυριαρχίας. Στην πορεία, όμως, οι θεωρίες αυτές αποδείχτηκαν σύμφωνες με τν τεχνολογική πρόοδο. Ως φιλοσοφικό και θεωρητικό ρεύμα ο ιστορικός υλισμός εναρμονίστηκε στην ουσία με τα συμφέροντα της τότε ιδεαλιστικής αστικής τάξης, όσον αφορά στο δόγμα της αειφόρου ανάπτυξης και προόδου, την αντικειμενοποίηση της φύσης, την παραγωγή και την κατανάλωση. Ναι μεν ο υλισμός αντιτάχθηκε απέναντι στο ρεύμα του ιδεαλισμού, αλλά αυτό δεν στάθηκε εμπόδιο στην εξέλιξη των τεχνολογιών και την ευθυγράμμιση της κοινωνίας με αντιλήψεις άκρατου υλισμού με περιτύλιγμα ιδεαλισμού και θρησκευτικής πίστης. Με τη σειρά τους οι όποιοι αμφισβητίες και επαναστάτες συμφώνησαν με τις κυρίαρχες ανθρωποκεντρικές αντιλήψεις, σε ότι

είχε να κάνει με ζητήματα που σχετίζονταν με την υπόλοιπη φύση και τα άλλα είδη ζώων. Ως εκ τούτου το δίπολο ιδεαλισμού και υλισμού βασίζεται σε ένα πλασματικό διαχωρισμό της φύσης των πραγμάτων και της ζωής γενικότερα.

ΦΥΣΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ/ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ, ΤΕΧΝΙΚΗ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Κάπου εδώ θεωρούμε σκόπιμο να αναφερθούμε στη σαφή διαφορά και αντίθεση μεταξύ του φυσικού και του τεχνητού τρόπου επιβίωσης. Το φυσικό είναι ότι δημιουργήθηκε από την φύση χωρίς καμία επεξεργασία και παραποίηση, ενώ το τεχνητό είναι ό,τι επεξεργάστηκε και κατασκευάστηκε από τον άνθρωπο χρησιμοποιώντας αρχικά στοιχεία από τη φύση. Ένα απλό τεχνητό αντικείμενο που φτιάχτηκε με την χρήση απλής τεχνικής δεν δημιουργεί προβλήματα. Τα πράγματα όμως γίνονται περίπλοκα όταν η τεχνογνωσία και η τεχνική συσσωρεύονται, όταν τεχνητά αντικείμενα και γνώσεις τεχνικής συνδέονται σε μια συνεχή αλυσίδα και φτιάχνουν πολύπλοκες κατασκευές οι οποίες για να λειτουργούν χρειάζονται από πίσω τους ένα ολόκληρο πολύπλοκα δομημένο κόσμο να τις υποστηρίζει. Και είναι να απορεί κανείς ποιος ωφελείται από αυτή την κατάσταση, η ζωή και ο φυσικός κόσμος ή η κυριαρχία και το «απόλυτο τίποτα» που μας οδηγεί;

Αδιαμφισβήτητο γεγονός είναι το ότι η εξέλιξη του τεχνητού κόσμου και της τεχνολογίας ταυτίζεται με την πορεία και την εξέλιξη της εξουσίας και όχι με κάποια ιδεατή πορεία απελευθέρωσης. Δεν θα ήταν ακραίο να πούμε ότι το σύνολο των προβλημάτων της σημερινής κοινωνίας προέρχεται από την βίαιη απομάκρυνση της από τον φυσικό κόσμο και την εισαγωγή της σε ένα πολύπλοκο κόσμο τεχνικής και ρόλων.

Ας δούμε ένα παράδειγμα εξελιγμένων τεχνητών καταστάσεων που έχει εισβάλει στην καθημερινότητά μας, την οικονομική κρίση. Αποκλείεται να συμφωνεί κανείς στο ότι η οικονομική κρίση είναι ένα φυσικό φαινόμενο όπως ένας σεισμός ή μια μπόρα, έτσι όπως προσπαθούν να μας πείσουν οι πολιτικοί και οι δημοσιογράφοι. Αυτό που γίνεται όμως είναι το ότι εμείς οι εξουσιαζόμενοι, καθώς μας θέλουν προσαρμοσμένους στην κτηνοτροφικού τύπου επιβίωση της πόλης, μας έχουν εξαρτήσει με το οικονομικό σύστημα. Δηλαδή, η ζωή στην πόλη δεν σχετίζεται άμεσα από κάποιους φυσικούς παράγοντες αλλά από ένα σύνολο πολύπλοκων συστημάτων και αριθμών που δεν καθορίζονται από κάποια τυχαία άτομα.

Το παγκοσμιοποιημένο οικονομικό σύστημα το διαχειρίζονται χιλιάδες άνθρωποι σε θέσεις κλειδιά και το υπηρετούν δισεκατομμύρια άλλοι με βάση ένα διόλου απλό δίκτυο εξουσιαστικών σχέσεων το οποίο νομιμοποιείται από τα κράτη και τις μεταξύ τους συμφωνίες. Η οικονομική κρίση είναι ο δούρειος ίππος, ένα τεχνητό κατασκεύασμα όχι απλά για να πλουτίσουν κάποιοι εις βάρος κάποιων άλλων αλλά και για να προχωρήσει μπροστά ο οδοστρωτήρας της ανάπτυξης, του πολιτισμού και της κυριαρχίας σε κάθε σπιθαμή γης και σε κάθε ζωντανό κύτταρο από μια ολοένα και πιο πολύ συγκεντρωτικού τύπου παγκόσμια διακυβέρνηση.

Η οικονομική κρίση δεν είναι ένα συστημικό σύμπτωμα του καπιταλισμού των τελευταίων αιώνων. Είναι ένα κατασκευασμένο γεγονός που έχει τις ρίζες του στον καπιταλισμό της πρώτης αποθήκης και στη δόμηση οργανωμένης εξουσίας πριν μερικές χιλιάδες χρόνια.

Όσο περνάνε τα χρόνια και οι γενιές εναλλάσσονται οι άνθρωποι προσαρμόζονται ευκολότερα στο καταπιεστικό περιβάλλον που δόμησε η κυριαρχία θεωρώντας τα πράγματα ότι είναι ως έχουν λόγω φυσιολογικών εξελίξεων. Και όμως μετά από τόσα κρίσιμα χρόνια σκλαβιάς και υποδούλωσης το παραμύθι της οικονομικής κρίσης είναι παράδοξο να γίνεται αποδεκτό αγνοώντας ότι η κρίση είναι ένα κατασκεύασμα το οποίο υπάρχει χιλιάδες χρόνια, όσο υπάρχει και η οργανωμένη εξουσία.

ΝΑ ΞΑΝΑΓΙΝΟΥΜΕ ΠΑΙΔΙΑ

Όταν ο Διογένης είδε μια μέρα ένα παιδί να πίνει νερό με τη χούφτα του χεριού του, έβγαλε, καθώς λένε, το κύπελλο, με το οποίο έπινε νερό και το πέταξε αναφωνώντας «παιδίον με νενίκηκεν ευτελεία!» (ένα παιδί με ξεπέρασε στην απλότητα).

Η κυριαρχία ανέπτυξε διάφορους μηχανισμούς για να προσομοιώσει τους νέους ανθρώπους με ένα συγκεκριμένο μοντέλο πειθαρχίας και αντίληψης των πραγμάτων. Η οικογένεια, τα εξουσιαστικά οικοδομήματα των σχολείων και ως ένα βαθμό τα ΜΜΕ και η εκκλησία έχουν ως ρόλο την διαμόρφωση της προσωπικότητας των ανθρώπων από τα χρόνια της παιδικής ηλικίας και την προσαρμογή τους μέσα στη πολυπλοκότητα της κυριαρχίας.

Η εξουσιαστικά δομημένη πραγματικότητα αποτελείται από πολύπλοκες θεωρίες, νόμους, κανονισμούς, ιεραρχίες, διαχωρισμούς, κατακερματισμένες απόψεις και αντιλήψεις. Ο άνθρωπος για να επιβιώσει σ' αυτό το περιβάλλον με τον ένα ή τον άλλο τρόπο θα πρέπει να προσαρμοστεί στα πολύπλοκα δεδομένα του πολιτισμού.

Όσοι ψάχνουν απαντήσεις δυστυχώς ή ευτυχώς δεν θα τις βρουν μέσα στην πολυπλοκότητα του όποιου επιστημονισμού αλλά μέσα από την απλή και αφαιρετική σκέψη. Την σκέψη που πολεμά η εξουσία από την πρώτη μέρα που γεννιόμαστε. Τα παιδιά αδιαμόρφωτα από τους μηχανισμούς εξουσίας έχουνε ακόμα απλή και αδάμαστη σκέψη που θα έπρεπε να ήταν πρότυπο για τους μεγαλύτερους. Μιλώντας μεταφορικά, μόνο αν ξαναγίνουμε παιδιά και επανακτήσουμε την απλή σκέψη και λογική θα αντιμετωπίσουμε τα σύγχρονα προβλήματα που αφορούν τον πλανήτη ολόκληρο και όχι μόνο τους ανθρώπους.

-Αλήθεια πως ξεφεύγουμε από αυτόν τον κυκεώνα ελέγχου; θα διερωτότανε κανείς. Και το ποιο πιθανόν να ανάτρεχε σε κάποιο από τα βιβλία του Μαρξ και του μαρξισμού. Στην περίπτωση λοιπόν που θελήσει κάποιος να αντισταθεί σε όσα τον καταπιέζουν θα βρει πολλά εμπόδια. Εκτός από την κρατική καταστολή υπάρχουν και άλλες παγίδες, που ενώ φημίζονται ως έξοδος διαφυγής οδηγούν σε συνθήκες κυριαρχίας. Η πολυπλοκότητα και οι μεσοβέζικες λύσεις συναντούνται και στον πολιτικό επιστημονισμό και θεωρία του Μαρξ και Έγκελς. Ο Μαρξιστικός επιστημονισμός είναι και αυτός ένα εμπόδιο για την ολική απελευθέρωση λόγω και των διφορούμενων απόψεων του για την βιομηχανική ανάπτυξη και την φύση. Μάλιστα σε κουμμουνιστικά κόμματα ανά τον κόσμο φτιάχτηκαν επιτελεία αναδιαμόρφωσης του μαρξισμού σε πιο οικολογικά πρότυπα διαπιστώνοντας και οι ίδιοι ότι το ίνδαλμα τους έπεσε έξω στις προβλέψεις του περί τεχνολογικής ευδαιμονίας. Δεν μπορούν όμως οι μαρξιστές να φτιάξουν μια μαρξική θεωρία της οικολογίας επειδή απλά ό,τι πιάσουν στα χέρια τους μετατρέπεται σε οικονομία. Για τον Μαρξ, τα δάση, οι υγροβιότοποι, τα αποθέματα μετάλλων και η γη είχαν αξία μόνο στο βαθμό που κάλυπταν τις ανθρώπινες ανάγκες. Η εμμονή του Μαρξ στο ότι η τεχνολογία θα μας απελευθερώσει από τα δήθεν δεσμά της φύσης, ήταν αυτή που διακατείχε και τους φιλελεύθερους οικονομολόγους που υποστήριξαν θεωρητικά την βιομηχανική παραγωγή.

Η ΑΝΑΡΧΙΑ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Αναρχία και ελευθερία είναι έννοιες ταυτόσημες. Η αναρχία είναι μια συνολική κατάσταση, για παράδειγμα δεν μπορούμε να μιλάμε για λίγη αναρχία ή πολλή αναρχία. Ή θα έχουμε αναρχία ή θα έχουμε εξουσία και εκμετάλλευση. Όταν μιλάμε για αναρχία δεν αναφερόμαστε σε κάτι το εξωπραγματικό αλλά σε κάτι εντελώς το φυσικό και φυσιολογικό. Ως αναρχικοί και αναρχικές δεν επιδιώκουμε κάτι το φανταστικό αλλά κάτι που υπήρχε και του οποίου δείγματα υπήρχαν πάρα πολλά πριν εκατό και διακόσια χρόνια. Μιλάμε για κάτι που στη γη για χιλιάδες χρόνια ήταν πραγματικότητα και την κατέστρεψε η επινόηση της εξουσίας (από άτομα του ανθρώπινου γένους). Ακριβώς επειδή η αναρχία είναι μια κατάσταση που δεν επιβάλλεται έχει άμεση σχέση και με το φυσικό περιβάλλον και την αρμονική συνύπαρξη του ανθρώπου με όλα τα στοιχεία της φύσης. Άρα αναρχία και φύση είναι αλληλένδετες έννοιες. Αναρχία και πολιτισμός (κράτος, πόλεις, πολιτική, ιδιοκτησία, νόμοι, πειθαρχία, έλεγχος) είναι αντίθετες έννοιες. Δεν σχετίζεται με την γραμμική πρόοδο, το χρόνο, τα τεχνολογικά επιτεύγματα, την πολυπλοκότητα και την επιβίωση σε κατασκευασμένο περιβάλλον. Η αναρχία είναι μια φυσική κατάσταση ακριβώς επειδή είναι ο εναρμονισμός της ανθρώπινης κοινότητας με την απλότητα, την σοφία και τον πλούτο του αδάμαστου κόσμου. Όπως και στη φύση δεν υπάρχει οργανωμένη εξουσία, ιδιοκτησία, στρατός, αστυνομία, δικαστήρια, εκμεταλλευτές και εκμεταλλευόμενοι.

Η αναρχική θεώρηση είναι μια ολιστική θεώρηση. Δεν σχετίζεται μόνο με τους ανθρώπους ως αυθύπαρκτες υπάρξεις αλλά με όλο τον φυσικό κόσμο που κομμάτι του είναι και ο άνθρωπος. Η αναρχία λοιπόν σχετίζεται με κάθε ζωντανό και μη οργανισμό στον πλανήτη γη αλλά και με την χαοτική αρμονία και αταξία του σύμπαντος.

Ο πλανήτης γη είναι ένας τεράστιος ζωντανός οργανισμός κομμάτι του γαλαξία και του σύμπαντος. Η γη είναι ένα μεγάλο οικοσύστημα που αποτελείται από χιλιάδες άλλα μικρότερου μεγέθους οικοσυστήματα τα οποία δένουν αρμονικά και σχηματίζουν ένα όλον. Όλα τα στοιχεία της φύσης είναι αλληλένδετα και απαραίτητα το ένα προς το άλλο. Κάτι στραβά να πάει σε ένα

μέρος του οικοσυστήματος μπορεί να αλλοιωθεί ολόκληρο το οικοσύστημα.

Σαφώς οι άνθρωποι ως άτομα του ίδιου είδους μπορούν και πρέπει να αλληλοβοηθιούνται για να επιβιώσουν ως γένος απολαμβάνοντας τα δώρα της φύσης. Ακόμα έχουν την δύναμη να εκμεταλλεύονται ασύστολα τον φυσικό κόσμο για το πρόσκαιρο όφελος τους, αυτό όμως δεν συνεπάγεται και στο ότι πρέπει να το κάνουν. Ο άνθρωπος είναι ένα στοιχείο της φύσης, ένα απλό κομμάτι της. Στην πραγματικότητα ότι και να κάνει όση τεχνολογία και αν αναπτύξει θα είναι πάντα ένα στοιχείο της φύσης. Η εξουσιαστική αλαζονεία εις βάρος της φύσης θα επιφέρει και το ανάλογο τίμημα στο σύνολο του πλανήτη που στο «τέλος» το πιθανότερο είναι για να επιβιώσει (ο πλανήτης) να ανακυκλώσει με μιας την επιφάνεια του. Επειδή ο πλανήτης δεν είναι μηχανή δεν είναι μόνο το μεμονωμένο μέρος που μπορεί να καθορίσει το σύνολο αλλά και το όλον τα πάντα.

Η αναρχική θεώρηση αντικατοπτρίζει τον τρόπο που ισορροπεί η φύση. Αφού όπως είπαμε η αναρχία είναι ταυτόσημη με την ελευθερία και την αρμονική συνύπαρξη με τη φύση. Η αναρχική θεώρηση αποτελείται από πολλές απόψεις, αλληλένδετες και αδιαχώριστες μεταξύ τους οι οποίες σχηματίζουν ένα όλον το οποίο ταυτίζεται και με το όλον την ύπαρξης του φυσικού κόσμου. Η αναρχική θεώρηση δεν μπορεί πια να δανείζεται απόψεις και αντιλήψεις εξουσιαστικών ιδεολογιών και συστημάτων. Επειδή κάθε σακατεμένη άποψη (που κυρίως προέρχεται από την Μαρξιστική ιδεολογία) επηρεάζει και το σύνολο της θεώρησης. Με αποτέλεσμα η αναρχία να μπερδεύεται με άλλες καταστάσεις που οδηγούν αλλού.

Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι πολλοί άνθρωποι αρνήθηκαν την οργανωμένη εξουσία, την ιδιοκτησία, την συστηματοποιημένη εργασία και παρέμειναν δεμένοι με τη φύση και ελεύθεροι στο επίπεδο κοινοτήτων. Η απομάκρυνση του ανθρώπου από την φύση ισοδυναμεί με την απώλεια της ελευθερίας του και ο πολιτισμός ισοδυναμεί με σκλαβιά και λεηλασία της φύσης. Όπως είπε και ο Επίκουρος, «Η ελευθερία είναι ο μέγιστος καρπός της αυτάρκειας.»

Θεωρούμε ότι η πορεία των ανθρώπων προς την απελευθέρωση ή θα είναι και η πορεία της επιστροφής τους σε συνθήκες αρμονίας με τη φύση ή θα είναι μια τρύπα στο νερό. Και αυτό μπορεί να γίνει μόνο μέσα από την συνύπαρξη των ανθρώπων σε κοινότητες στη φύση. Διαφορετικά η όποια προσπάθεια απελευθέρωσης και παραμονής των ανθρώπων στη πόλη θα συνεπάγεται την διατήρηση κοινωνικών δομών, εξειδικευμένη εργασία και ρόλους. Άρα η εξουσία απλά θα αλλάξει διαχειριστές.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Ο άνθρωπος για να επιβιώσει βρισκόταν πάντα ενταγμένος σε κάποια συλλογικότητα ατόμων και σε καμία περίπτωση δεν ζούσε ως μεμονωμένο άτομο (φυσικά υπάρχουν και οι εξαιρέσεις αυτών που απομονώνονται συνειδητά).

Οι άγριες ομάδες (αγέλες) και οι φυλές αποτελούσαν μη ιεραρχικό τρόπο οργάνωσης, με εξισωτικό τρόπο λήψης των αποφάσεων. Οι ομάδες αποτελούνταν από πέντε άτομα έως και μερικές δεκάδες και ζούσαν νομαδικά. Οι φυλές αποτελούνταν από μερικές εκατοντάδες άτομα και ζούσαν σταθερά σε μικρά χωριά. Οι φυλές ήταν στην ουσία κοινότητες.

Η εξουσιαστικού τύπου οργάνωση ήταν πρώτα η αρχηγία που αποτελείτο από μια κοινωνία μερικών χιλιάδων ατόμων και ο αρχηγός αποφάσιζε για όλα (στην ουσία ήταν ένα μικρό κράτος). Μετά ήταν τα κράτη με διευρυμένη ιεραρχία που εξουσίαζαν την κοινωνία που αποτελείτο από πενήντα χιλιάδες άτομα και άνω.

Οι άνθρωποι έζησαν σε συνθήκες εξισωτικές μόνο βρισκόμενοι σε τροφοσυλλεκτικές ομάδες και κοινότητες με μικρής έκτασης καλλιέργειες που ζούσαν αρμονικά με τον φυσικό κόσμο. Η κοινωνία ήταν η έκπτωση των κοινοτήτων. Αυτή η έκπτωση προήλθε από διάφορους παράγοντες που αναφέραμε πιο πάνω και που ο βασικότερος ήταν η επιβολή οργανωμένης εξουσίας και ο θρησκευτικός προσανατολισμός. Το κράτος και η πολυπληθής κοινωνία έχουν παράλληλη εξέλιξη, χωρίς να σημαίνει ότι ταυτίζονται αλλά κατά κάποιο τρόπο το ένα προϋποθέτει το άλλο.

Το κράτος είναι ο μηχανισμός ο οποίος αναπαράγει τους ρόλους και τις εξουσιαστικές σχέσεις στην κοινωνία. Από την άλλη η κοινωνία στελεχώνει τον κρατικό μηχανισμό μέσα από διάφορες διαδικασίες ενσωμάτωσης.

Θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε την κοινωνία με ένα μυϊκό ιστό κάποιου μεγάλου θηλαστικού και το κράτος με τον σκελετό του το συγκρατεί. Αφαιρώντας το κράτος από την κοινωνία τότε το σώμα τις κοινωνίας γκρεμίζεται και ανοίγουν νέες κατευθύνσεις και επιλογές για το πώς θα ζήσουν

οι άνθρωποι.

Είναι σημαντικό να διαλευκάνουμε την έννοια της κοινότητας σε σχέση με την κοινωνία. Η κοινωνία υπήρχε πάντα όσο υπήρχε το κράτος και οι δομές του. Από την άλλη οι κοινότητες δεν έχουν ανάγκη καμιά εξουσιαστική δομή. Τα μέλη μιας κοινωνίας μπορούν να επιβιώσουν αν αρνηθούν το κράτος και επιλέξουν να ζήσουν σε κοινότητες στη φύση. Η άποψη που λέει να φτιαχτούν από την κοινωνία άλλες δομές οριζόντιες ενάντια στις δομές του κράτους είναι ανεδαφική και ματαιόδοξη. Για το λόγο ότι αμέσως οι νέες δομές για να καλύψουν τις ανάγκες της κοινωνίας στην πόλη θα πρέπει να μετατραπούν σε ένα καλά οργανωμένο κρατικό μηχανισμό.

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΩΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΝ

Παρακολουθώντας από απόσταση πολλών χρόνων τις γνωστές μεγάλες επαναστάσεις των τελευταίων αιώνων καταλαβαίνουμε ότι έπαιξαν τον ρόλο της ανανέωσης και της εναλλαγής της κρατικής εξουσίας και των όρων εκμετάλλευσης.

Αυτό που έκαναν οι επαναστάσεις ήταν να αντικαταστήσουν ένα καθεστώς εκμετάλλευσης με ένα άλλο καθεστώς. Ή ένα σύστημα κοινωνικού ελέγχου με ένα άλλο. Δηλαδή οι επαναστάσεις λόγω των βασικών χαρακτηριστικών που είχαν, δεν επεδίωκαν την συνολική απελευθέρωση της κοινωνίας από τα δεσμά του κράτους. Και ο λόγος ήταν επειδή τα αδιάλλακτα και αναρχικά χαρακτηριστικά ήταν ελάχιστα σε σχέση με την αντικαθεστωτική τάση της επανάστασης.

Η απελευθέρωση της κοινωνίας, δηλαδή η αυτοκατάργηση της και η μετάβαση σε συνθήκες κοινοτήτων και αναρχίας, θεωρούμε ότι δεν θα ταυτίζεται με επαναστατικά γεγονότα του παρελθόντος ως προς την εναλλαγή της εξουσίας ή την επιβολή μιας κατάστασης από κάποιους σε κάποιους άλλους. Η αναρχική επανάσταση εντοπίζεται ουσιαστικά σε ένα βάθος χρόνου (άσχετο με την μαρξιστική θεωρεία σταδίων) και η υλική καταστροφή του κράτους θα είναι απλά ένα μέρος της. Το ζήτημα είναι το πώς θα κατεδαφιστούν οι κρατικίστικες αντιλήψεις των ανθρώπων και αντί αυτών να σκεφτούν και να δράσουν αναρχικά.

Ένα άλλο ζήτημα είναι το κατά πόσο η κοινωνία θα έχει προετοιμαστεί προς το σκοπό της απελευθέρωσης και θα έχει την γνώση στο πώς να επιβιώσει έξω από την πόλη όταν διαλυθεί το κράτος.

Η αναρχία δεν μπορεί να υπάρξει σε ένα μεμονωμένο μέρος της γης, επειδή θα κατασπαραχθεί από τον πολιτισμό. Αλλά και απ' την άλλη οι αναρχικοί, με την συνολική αντίληψη τους για την ελευθερία και με τη γνώση ότι όλα αλληλοσχετίζονται, δεν μπορούν να εφησυχαστούν σε ένα απόμερο τόπο απολαμβάνοντας μια σχετική ελευθερία ενώ παραδίπλα υπάρχει κυριαρχία. Όπως είπαμε η αναρχία αφορά το σύνολο του πλανήτη.

Υπάρχει όμως και το μεγάλο ενδεχόμενο οι άνθρωποι να επαναστατήσουν και καταφύγουν στην αναρχία αηδιασμένοι από τα δεινά του πολιτισμού και επειδή δεν θα υπάρχει άλλη λύση εντός αυτού. Το ζήτημα είναι όμως να μην φτάσουμε σε αυτό το σημείο, δηλαδή να μην αφήσουμε την κυριαρχία και τον πολιτισμό να διαλύσει συνολικά τον φυσικό κόσμο με ότι συνεπάγεται αυτό.

Ουσιαστικά, και όχι ως ιστορικό γεγονός, η αναρχική επανάσταση ξεκινά από την στιγμή που κάποιοι συλλάβουν την συνολική έννοια της αναρχίας και οργανωθούν σε ομάδες που θα πράττουν πολύμορφα για την διάδοση των αναρχικών απόψεων και της αναρχικής ουτοπίας. Ομάδες που θα είναι το πρόπλασμα των ελεύθερων και εναρμονισμένων με τη φύση κοινοτήτων.

«Όποιος αγνοεί τι εστί Κόσμος, δεν γνωρίζει πού ο ίδιος βρίσκεται..». Η αναρχία όπως είπαμε δεν θα επιβληθεί, ούτε θα λειτουργήσει αυτόματα όπως τα συστήματα εξουσίας αλλά θα είναι η ενσωμάτωση στη φύση και στους ρυθμούς της. Θα είναι μια κατάσταση βαθιάς κατανόησης του τι, του πώς και του γιατί αναρχία, του τι και το που είναι ο άνθρωπος. Μια κατανόηση πολύ διαφορετική από ότι έχουμε διδαχτεί στον πολιτισμό. Η αναρχία είναι ένας τρόπος ζωής και διαρκούς άρνησης κάθε μορφής κυριαρχίας. Κατά μια έννοια η αναρχική επανάσταση δεν θα έχει κάποιο ορισμένο τέλος.

ΑΣ ΔΟΥΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΑΛΛΙΩΣ

Ο τρόπος που βλέπουμε τον κόσμο γύρω μας προσδιορίζεται από διάφορους παράγοντες. Ο τρόπος σκέψης έχει και αυτός τη δική του ιστορία, τα σκαμπανεβάσματα του, τις στροφές του, τους κύκλους του και τα κενά του. Κάτι που δεν βλέπουμε δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει και ότι δεν θα το δούμε κάποια άλλη στιγμή της ζωής μας. Κάποια ρεύματα σκέψης και κάποιες ανακαλύψεις

άλλαζαν τις απόψεις των ανθρώπων και δημιουργούσαν άλλες κατευθύνσεις. Για παράδειγμα, η επινόηση και η κυριαρχία του μονοθεϊσμού προώθησαν την ανθρωποκεντρική αντίληψη της ύπαρξης. Είπαμε για τους πρωτόγονους και τις φυλές, οι οποίες επιβίωναν σε μεγάλο αριθμό μέχρι και πριν μερικούς αιώνες στην Αμερική, την Αφρική και την Αυστραλία, ότι είχαν ιδιαίτερη πνευματική σχέση με την φύση την οποία λάτρευαν και σέβονταν με όλο τους το είναι (φυσικά υπήρχαν και εξαιρέσεις). Δεν θεωρούσαν ότι οι άνθρωποι βρέθηκαν στη Γη για να εξουσιάζουν τα υπόλοιπα ζώα και στοιχεία της φύσης, όπως τουλάχιστον υποσχέθηκε η Γένεση και επανέλαβε ο Φράνσις Μπεικον και άλλοι φιλόσοφοι και επιστήμονες τον 17ο και τον 18ο αιώνα. Πιο κάτω θα παραθέσουμε μερικές μόνο αντιλήψεις σε σχέση με τη φύση, που κάποιες επηρέασαν λίγο και άλλες πολύ την ανθρώπινη σκέψη.

Στην αρχαία Ελληνική σκέψη εκτός των άλλων ο κόσμος αποτελούσε ένα εν-τάξη σύμπαν του οποίου η προκαθορισμένη υπέρβαση επιφέρει αταξία και κυρώσεις. Εξού και η φράση του Ηράκλειτου: «ο Ήλιος δεν θα υπερβεί τα όρια του, ειδάλλως, οι Ερινύες που επικουρούν τη Δίκη, θα τον ανακαλύψουν».Η φιλοσοφία των Ιώνων, έβλεπε την φύση και το σύμπαν, ως ένα αιώνιο «ενιαίο» Όλον, ανάγοντας την αιτία τους σε μία πρωταρχική αυτό -γέννητη και αυτό -εξελισσόμενη ουσία-αρχή , που παραμένει άφθαρτη και αναλλοίωτη παρ' όλες τις επιφανειακές της μεταβολές.

Μια από τις βασικές αρχές της φυσικής θεωρίας του Επίκουρου ήταν: «Το σύμπαν είναι άπειρο. Δεν βρισκόμαστε στο κέντρο του σύμπαντος, αλλά είμαστε ένας από τους αναρίθμητους κόσμους του σύμπαντος.»

Στη στωική φιλοσοφία που υπάρχουν ψήγματα οικοκεντρισμού ο κόσμος είναι άφθαρτος, αγέννητος , ενώ τα πάντα ορατά και αόρατα, είναι οργανικά τμήματα μίας Θείας Ενότητας, μηδενός εξαιρουμένου, από τους Θεούς έως τους ανθρώπους. Συνεπώς, όλα τα μέλη του κόσμου είναι τέκνα της ιδίας Αρχής, και οφείλουν διαρκή αλληλοσεβασμό. Για αυτό τον λόγο, καθήκον του ανθρώπου είναι να ζει σε αρμονία με το Σύμπαν.

Τα ακόλουθα είναι λόγια του στωικού Μάρκου Αυρήλιου: «Θεωρήστε το σύμπαν ως ένα έμβιο ον, έχοντας μια ουσία και μια ψυχή και παρατηρήστε πώς όλα τα πράγματα έχουν αναφορά σε μια αντίληψη, αυτήν του έμβιου όντος, και πώς όλα τα πράγματα ενεργούν με μια κίνηση, και πως όλα τα πράγματα είναι οι αιτίες της συνεργασίας όλων των πραγμάτων που υπάρχουν, παρατηρήστε επίσης τη συνεχή περιστροφή του νήματος και τη συνύφανση του ιστού».

Για τους χριστιανούς σύμφωνα με την Γένεση, το σύμπαν αλλά και ο άνθρωπος δημιουργήθηκαν από τον Θεό: «Και είπεν ο Θεός: Ας κάμωμεν άνθρωπον κατ' εικόνα ημών και καθ' ομοίωσιν ημών... Και εποίησεν ο Θεός τον άνθρωπον κατ' εικόνα εαυτού. Κατ' εικόνα Θεού εποίησεν αυτόν.» (1/α' 26,27)

Σύμφωνα με την Αγία Γραφή, ο Θεός έδωσε την εξουσία στον άνθρωπο να διαχειριστεί την γη. «Αυξάνεστε και πληθύνεστε, και γεμίσατε τη γη, και κυριεύσατε αυτή, και εξουσιάστε πάνω στα ψάρια της θάλασσας, και στα πτηνά του ουρανού, και σε όλα τα ζώα πάνω στη γη» (Γέννηση 1:28). «Ας κάνουμε άνθρωπο κατ' εικόνα ημών και ας εξουσιάζει σε όλη τη γη» (1:26). Συγχρόνως όμως έδωσε και μια εντολή που συγκρούεται με τις προηγούμενες: «Μην μολύνετε τη γη» (Αριθμοί 35:34).

Ο Κοπερνίκος το 16ο αιώνα προκάλεσε μια ασυνέχεια στον ανθρωποκεντρισμό του χριστιανισμού αποδεικνύοντας ότι η Γη δεν είναι το επίκεντρο του σύμπαντος και ούτε ο ήλιος περιστρέφεται γύρω από την Γη.

Ο Γαλιλαίος ήταν ο πρώτος που συνδύασε την επιστημονική εμπειρία με την χρήση της γλώσσας των μαθηματικών.«Η φιλοσοφία είναι γραμμένη σ' αυτό το τεράστιο βιβλίο που στέκεται πάντα ανοιχτό εμπρός στα μάτια μας. Δεν μπορούμε όμως να το διαβάσουμε αν δεν μάθουμε πρώτα τη γλώσσα, και το αλφάβητο στα οποία έχει γραφτεί. Η γλώσσα του είναι τα μαθηματικά και το αλφάβητο, τα τρίγωνα, οι κύκλοι και τα άλλα γεωμετρικά σχήματα».

Ο Καρτέσιος εφάρμοσε το ίδιο σύστημα ερμηνείας των φυσικών νόμων, βασιζόμενο στα μαθηματικά και την γεωμετρία. Η φύση με την Καρτέσια λογική είναι μια τέλεια μηχανή, συνεπώς οι ηθικοί και θεολογικοί περιορισμοί εξαφανίζονται.

Ο Φράνσις Μπέικον μαζί με άλλα ιδίου ύφους διατύπωσε ότι «Ο άνθρωπος, αν κοιτάξουμε τα τελικά αίτια, μπορεί να θεωρηθεί ως το κέντρο του κόσμου.»

Η ΟΙΚΟΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Η ανθρωποκεντρική αντίληψη για τον κόσμο είναι μια αντίληψη που, όπως προσπαθήσαμε να καταδείξουμε, καλλιεργήθηκε μέσα σε ένα βάθος χρόνου και λόγω κάποιων γεγονότων. Η πνευματική απομάκρυνση του ανθρώπου από τη φύση και το πέρασμα στον πολιτισμό συνοδεύτηκε από ένα σωρό επινοήματα. Οι ανθρωπόμορφες θεότητες και η επάνοδος των μονοθεϊστικών θρησκειών έβαλαν τον άνθρωπο στο κέντρο του σύμπαντος. Ακολούθως η εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας ως μεσσιανισμός ήταν ευθυγραμμισμένες στο δόγμα της αέναης προόδου και της ανωτερότητας του ανθρώπινου είδους απέναντι στη φύση. Η βιομηχανική επανάσταση όχι μόνο δεν απελευθέρωσε τους ανθρώπους από τα δεσμά της εξουσίας αλλά οδήγησε στη περεταίρω εκμετάλλευση τους, λεηλατώντας ταυτόχρονα το φυσικό περιβάλλον. Όπως διαπιστώνουμε, το πρότυπο κυρίως του δυτικού πολιτισμού καταχράστηκε τον φυσικό πλούτο προς όφελος των ανέσεων και των αναρίθμητων πλαστών αναγκών που κατασκεύασε, χωρίς να συνυπολογίσει τα άλλα στοιχεία της φύσης, το οικοσύστημα και την ιδιαίτερη ισορροπία που πρέπει να έχει.

Θεωρούμε ότι ο αγώνας για την αναρχία με επίκεντρο τον άνθρωπο χαρακτηρίζεται από μερικότητα. Επειδή η αναρχία περιλαμβάνει την αρμονία ολόκληρης της φύσης. Αναγνωρίζουμε τον κάθε ζωντανό οργανισμό και το κάθε στοιχείο της φύσης ως μέρος και κομμάτι του συνόλου του φυσικού κόσμου και θεωρούμε τον άνθρωπο ως ισότιμο μέρος του. Δεν θεωρούμε ότι όλα ανήκουν στον άνθρωπο και ότι είμαστε ανώτεροι από άλλα ζώα. Όπως δεν θέλουμε καμία εξουσία ανθρώπου πάνω σε άνθρωπο έτσι δεν θέλουμε και καμία εξουσία ανθρώπου πάνω στα άλλα ζώα, τα βουνά, τα ποτάμια, τα φυτά και την θάλασσα. Ο πλανήτης Γη είναι ένας ζωντανός οργανισμός που πάνω του κατοικούμε εμείς, μαζί με εκατομμύρια άλλα είδη ζωντανών οργανισμών. Το κάθε στοιχείο της φύσης έχει τον δικό του φυσικό ρόλο για να διατηρείται η ζωή και η αρμονία του όλου. Ο άνθρωπος πριν πράξει οτιδήποτε δεν πρέπει να έχει μόνο ως γνώμονα το αν θα εξυπηρετηθεί κάποια ανάγκη του και η ευχαρίστηση του, αλλά και αν αυτό που θα κάνει θα επηρεάσει την αρμονία του οικοσυστήματος.

Η οικοκεντρική αντίληψη δεν βάζει τον άνθρωπο στο κέντρο του κόσμου, αλλά βάζει στο κέντρο όλα τα στοιχεία της φύσης (άρα δεν υπάρχει κέντρο), τα οποία είναι αλληλένδετα και αλληλοεξαρτώμενα μεταξύ τους. Στην ουσία η οικοκεντρική αντίληψη του κόσμου είναι μια εντελώς διαφορετική οπτική από τον ανθρωποκεντρισμό που κυριαρχεί στον κόσμο εδώ και μερικές χιλιετίες χρόνια.

Δεν είναι όμως μόνο ο πυρήνας του πολιτισμού ανθρωποκεντρικός, αλλά και τα κίνητρα για περιβαλλοντική προστασία που είναι κατά βάση ανθρωποκεντρικά. Συνήθως όταν υπάρχει κάποιο οικολογικό πρόβλημα συνδέεται αμέσως με την βιωσιμότητα των ανθρώπων αντί να αναγνωρίζεται η βιοτική αξία της ύπαρξης του μη ανθρώπινου κόσμου. Οικολογικά κόμματα και οργανώσεις παραβλέπουν τους δομικούς θεσμούς του πολιτισμού όπως είναι οι πόλεις, η βιομηχανία και η τεχνολογία, οι οποίοι ευθύνονται και για την καταστροφή του φυσικού κόσμου. Και αντ' αυτού προτείνουν εναλλακτικές λύσεις για την βιωσιμότητα τους με την πρόφαση της οικολογικής προστασίας. Με αυτό τον τρόπο παρατείνουν και την επιβολή των θεσμών αυτών που στην ουσία τους προστατεύουν.

Ο αγώνας ενάντια σε κάθε εξουσία είναι και αγώνας ενάντια στον ανθρωποκεντρισμό επειδή ένας ελεύθερος κόσμος θα ανατείλει με την κατανόηση του μη ανθρωπόμορφου κόσμου.

ΑΣ ΑΡΝΗΘΟΥΜΕ ΟΤΙ ΑΝΗΚΕΙ ΣΤΗΝ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΕΠΕΙΔΗ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΙ ΟΤΙ ΩΡΑΙΟ ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Μια κριτική στην αυτοδιαχείριση

Βλέπουμε πολλές φορές σε κείμενα και αναλύσεις, αναφορές και προτάγματα για ένα μοντέλο αυτοδιαχείρισης και αυτοδιεύθυνσης ενός μελλοντικού απελευθερωμένου κόσμου. Η απουσία κριτικής ανάλυσης πάνω σε ζητήματα όπως η παραγωγική διαδικασία και κατανάλωση, η εργατική ταυτότητα, η ανάπτυξη των τεχνολογικών* εφαρμογών και η ειδίκευση και ο καταμερισμός που απαιτεί, κάνει απαραίτητη την τοποθέτηση μας για μια σειρά θεμάτων.

Ένα από τα προτάγματα που είχαν και έχουν μερίδα αναρχικών, κουμουνιστών, σοσιαλιστών, συνδικαλιστών και γενικά αριστερών είναι αυτό της κοινωνικής αυτοδιεύθυνσης και της αυτοδιαχείρισης αντί των δομών του καπιταλισμού και της ιεραρχίας. Στο κείμενο αυτό επιχειρούμε να παρουσιάσουμε τις σκέψεις και τις προβληματικές που μας ανακύπτουν όσον αφορά το ζήτημα της αυτοδιαχείρισης και της κοινωνικής αυτοδιεύθυνσης από την σκοπιά μιας αναρχικής αντίληψης για την απελευθέρωση, που είναι αδιαχώριστη από την αρμονική συνύπαρξη με τον φυσικό κόσμο. Μιας αναρχικής αντίληψης που δεν μπορεί πια να σχετίζεται με οικονιμίστικες αναλύσεις, μαρξιστικούς ντεντερμινισμούς, παραγωγικότητα, εργατισμό, άμεση δημοκρατία ή αριστερισμό

Η ΑΥΤΟΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΔΕΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΝΕΙ

Συζητώντας και ψάχνοντας το ζήτημα της αυτοδιεύθυνσης το οποίο έχει άμεση σχέση με την έννοια της αυτοδιαχείρισης και της αυτοοργάνωσης καταλήγουμε σε κάποιες προβληματικές. Μία από τις προβληματικές που εντοπίζουμε είναι ότι θεωρείται κεντρικό ζήτημα (για όσους υποστηρίζουν αυτές τις έννοιες) το ποιος κατέχει τα μέσα παραγωγής, οι εργάτες και η κοινωνία ή οι καπιταλιστές. Έτσι, απλά και γρήγορα το πρόβλημα μετατοπίζεται σ' αυτό της κατοχής, δηλαδή στο ποιος κατέχει τα μέσα παραγωγής. Όμως κάτι τέτοιο δεν αλλάζει την ουσία του κόσμου που ζούμε τώρα. Αναρωτιόμαστε πώς οι άνθρωποι που θέλουν να καταστρέψουν το κράτος και κάθε μορφή εξουσίας, δεν θα αναγκαστούν να αναπαράγουν κάθε μία από τις λειτουργίες της, υιοθετώντας μαζί και τις αξίες της κυριαρχίας, ακόμα και κάτω από ένα μοντέλο αυτοδιαχείρισης. Το ζήτημα έτσι όπως το εντοπίζουμε δεν είναι μόνο αν τα μέσα παραγωγής είναι υπό την διαχείριση των εργατικών συμβουλίων (ή αντιπροσώπων των εργατών) ή αν είναι υπό την κατοχή των κεφαλαιούχων αλλά τα ίδια τα μέσα παραγωγής, δηλαδή η ίδια η παραγωγική διαδικασία συνολικά, η εκβιομηχάνιση και η τεχνολογικοποίηση της ίδιας της ζωής. Η εξειδικευμένη εργασία, οι πόλεις, ο ψηφιοποιημένος έλεγχος, η μαζική κοινωνία. Μαζί με ότι συνοδεύεται από αυτήν. Όλα αυτά που εξελίχτηκαν στον πολιτισμό**.

Μια τέτοια προοπτική αντίληψης των πραγμάτων πιστεύουμε ότι είναι η μόνη για την πραγμάτωση της αναρχίας, που δεν είναι μια στείρα και αντιδραστική άρνηση για τα πάντα, αλλά δημιουργείται και μπορεί να υποστηριχθεί όσο περισσότερο εμβαθύνουμε και αναλύουμε, τη λειτουργία και τις κινήσεις της κυριαρχίας.

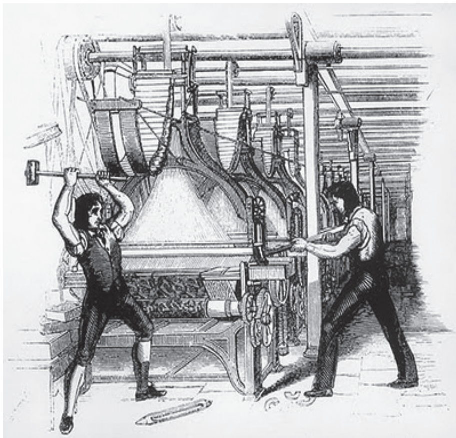
Είναι άμεση η ανάγκη πια να γίνεται η κριτική και η δράση ενάντια στη λαίλαπα της βιομηχανικής και τεχνολογικής προόδου. Όχι σε μια προοπτική της ανατροπής των αφεντικών και της (αυτο-) διαχείρισης των μέσων παραγωγής από τους εργάτες αλλά προς την προοπτική της καταστροφής του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας. Επειδή όταν μιλάμε για βιομηχανική λαίλαπα εννοούμε στην κυριολεξία την γενοκτονία και την ισοπέδωση της ζωής από τον πολιτισμικό οδοστρωτήρα. Ας μιλήσουμε επιτέλους για τις καταστροφικές συνέπειες της πίστης στην πρόοδο, στην βιομηχανική παραγωγή και τον καταναλωτισμό. Ας βάλουμε στο στόχαστρο το σύνολο των μηχανισμών της κυριαρχίας μαζί με ότι κατασκεύασε και της ανήκει.

Οι συνθήκες εκμετάλλευσης και σκλαβιάς ασφαλώς και δεν είναι ένα φαινόμενο των τελευταίων δύο τριών αιώνων που συνοψίζονται από πολλούς ως καπιταλισμός, αλλά είναι μια κατάσταση που κρατάει αιώνες και ονομάζεται πολιτισμός. Στα πλαίσια του πολιτισμού, η κυριαρχία και η εξουσία είναι βασικά συστατικά, όπως και η πιο οργανωμένη μορφή τους το κράτος.

Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Θεωρούμε ότι στον πολιτισμένο κόσμο δηλαδή σε όλη αυτή την πορεία αποικιοκρατίας, εκμετάλλευσης και εξαθλίωσης η βιομηχανική επανάσταση κατά τον 18ο-19ο αιώνα ήταν η απαρχή μιας νέας κατάστασης η οποία έτσι όπως εξελίσσεται επηρεάζει καθολικά το νερό, το χώμα, τον αέρα και κάθε ζωντανό οργανισμό. Το ξέσπασμα αυτό της βιομηχανικής εξέλιξης δεν βασιζόταν στις ελεύθερες κοινωνικές διεργασίες, αλλά ήταν αποτέλεσμα της χρόνιας εκμετάλλευσης αποικιών από υπερδυνάμεις όπως ήταν η Αγγλία. Η βιομηχανική επανάσταση ήταν ένα ιδιαίτερα σύνθετο σύστημα τεχνικών, πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών ανακατατάξεων, οι οποίες οδήγησαν αρχικά τις ευρωπαϊκές κοινωνίες από την αγροτική στη βιομηχανική μορφή τους. Κάθε τεχνολογική εφεύρεση και πρόοδος ήταν η συμπύκνωση εξουσίας, εκμετάλλευσης και κλοπής κοινωνικής γνώσης αιώνων ή οποία θεωρητικοποιήθηκε και συστηματοποιήθηκε με την επιστήμη και ακολούθως οδήγησε στην κατασκευή των μηχανών. Οι νέες καινοτομίες στον αγροτικό τομέα (που δεν άφηναν αναξιοποίητα εδάφη), οδήγησαν σε αύξηση της γεωργικής παραγωγής και μείωση του απασχολούμενου προσωπικού. Το προσωπικό που περίσσευε μετακινήθηκε σταδιακά, αφενός στις πόλεις, όπου έγινε φθηνό εργατικό δυναμικό στις φάμπρικες και τις βιομηχανίες, αφετέρου στις αποικίες, κυρίως στη βόρεια Αμερική και την Αυστραλία.

Αυτή η ταυτόχρονη μεταβολή τόπου εργασίας και αντικειμένου απασχόλησης, μαζί με το μεγάλο αριθμό διαθέσιμων εργατικών χεριών, οδήγησαν σε σημαντικές κοινωνικές εκρήξεις και ανακατατάξεις. Μαζί με τους άντρες εργάζονταν γυναίκες και παιδιά, τα οποία προφανώς είχαν μεγαλύτερη ευχέρεια προσαρμογής. Ενώ όμως παλαιότερα στην οικοτεχνία των αγροτικών περιοχών προσάρμοζαν οι γυναίκες οι ίδιες το ρυθμό εργασίας τους, έπρεπε τώρα στον εκμηχανισμένο τρόπο παραγωγής να υποταχτούν σε μια γενικότερη πειθαρχία που επέβαλαν οι μηχανές. Το ίδιο συνέβη και με τις παλιές συντεχνίες. Οι μηχανές, με τη συνεχή βελτίωση της λειτουργίας τους, προκαλούσαν περεταίρω καταμερισμό της εργασίας, μείωση των απαιτούμενων εργατικών χεριών και αύξηση της ανεργίας. Επιβαρυντικός παράγοντας ήταν φυσικά η ολοήμερη εργασία, συχνά μέχρι 16 ώρες το 24ωρο, κάτω από τελείως ανθυγιεινές συνθήκες. Βεβαίως, μετέπειτα οι κυρίαρχοι διαπίστωσαν ότι για να πλουτίζουν περισσότερο έπρεπε να υπάρχει χρόνος στους ανθρώπους για κατανάλωση, όπως και χρόνος για να ξεκουράζονται πράγμα που θα τους έκανε πιο αποδοτικούς και προσαρμόσιμους στην διαδικασία παραγωγής. Αυτός ήταν και ένας από τους τρόπους για την καταστολή των όποιων αντιστάσεων και εξεγέρσεων.

Στις τελευταίες δεκαετίες του 18ου και στις αρχές του 19ου αιώνα παρουσιάστηκε μια τάση αντίστασης απέναντι στην εκβιομηχάνιση, από τους Λουδίτες. Αυτοί κατέστρεφαν τις μηχανές, οι οποίες τους επέβαλαν αυξημένους ρυθμούς παραγωγής και πειθαρχημένο τρόπο εργασίας, αν στο μεταξύ δεν τους οδηγούσαν στην ανεργία. Αυτό βέβαια προκάλεσε τα αντίμετρα της εργοδοσίας και του κράτους. Το 1812 οι βανδαλισμοί κατά των αργαλειών έφτασαν στο αποκορύφωμά τους, όπου περί τα 200 μηχανήματα καταστρέφονταν κάθε μήνα. Το ίδιο έτος εκτελέστηκαν στο Γιορκ 14 Άγγλοι εργάτες με την κατηγορία ότι κατέστρεψαν τις νέες μηχανές στο εργοστάσιο που δούλευαν.

Μερικές δεκαετίες αργότερα ο Καρλ Μαρξ τοποθετήθηκε στο «Κεφάλαιο» ενάντια στη λογική των Λουδιτών: «Χρειάζεται χρόνος και πείρα για να μάθει ο εργάτης να διακρίνει τις μηχανές από την κεφαλαιοκρατική τους χρησιμοποίηση κι έτσι να στρέψει τις επιθέσεις του όχι ενάντια στα ίδια τα υλικά μέσα παραγωγής, αλλά ενάντια στην κοινωνική μορφή της εκμετάλλευσής τους.» Την αντίληψη αυτή δεν την είχε μόνο ο Μάρξ αλλά και όλοι οι θεωρητικοί (και μη) κουμουνιστές, αναρχικοί, σοσιαλιστές από τον 18ο αιώνα μέχρι τις μέρες μας. Με εξαίρεση φυσικά την πριμιτιβίστικη, αντιπολιτισμική θεώρηση που έκανε τα πρώτα συγκροτημένα της βήματα τις

τελευταίες δεκαετίες. Ως ένα βαθμό αντιλήψεις σαν του Μαρξ μπορούν να γίνουν κατανοητές λαμβάνοντας υπ’ όψιν το ότι εκφράστηκαν πριν δύο αιώνες. Σήμερα όμως με τις τόσες συνέπειες της βιομηχανικής παραγωγής στο φυσικό περιβάλλον και την ζωή μας, είναι παραφωνία κάποιος να υποστηρίζει την ουδετερότητα της τεχνολογικής προόδου και γενικά της επιστήμης. Ας ρίξουμε μια ματιά στα τσιμεντοποιημένα ή μολυσμένα ποτάμια και λίμνες, στον κόλπο του Μεξικού (την μεγαλύτερη θαλάσσια μόλυνση), στα καμένα ή αποψιλωμένα βουνά (πρώην δάση), στις πόλεις, στις μεταλλαγμένες καλλιέργειες, στα βιομηχανικά και τα ραδιενεργά απόβλητα, τις αρρώστιες όπως τον καρκίνο, στα εκατομμύρια τόνους πεταμένου πλαστικού, στα σφαγεία ζώων, στους αυτοκινητόδρομους και τα δυστυχήματα, στους θανάτους των ζώων λόγω της μόλυνσης της φύσης και σε τόσα αλλά που συνιστούν οικολογική γενοκτονία.

Και για τυχόν παρερμηνείες να το ξεκαθαρίσουμε, δεν λέμε ότι δεν φταίει η κυριαρχία για την εκμετάλλευση ανθρώπου και φύσης, αυτό που λέμε είναι ότι η κυριαρχία ενσαρκώνεται στη βιομηχανική παραγωγή και την τεχνολογία και είναι αδύνατο να χρησιμοποιηθούν «αναίμακτα». Η βιομηχανία και η τεχνολογία (όπως και η παραγωγή) ταυτίζονται με την κυριαρχία και είναι αδύνατο να συγκλίνουν με συνθήκες απελευθερωτικές. Η βιομηχανοποίηση είναι εκ φύσεως εξουσιαστική, επειδή απλά η εξειδίκευση και ο καταμερισμός εργασίας είναι αδιαχώριστα μέρη της παραγωγής και η βιομηχανική παραγωγή για να καλύπτει τις βιομηχανικές ανάγκες αναμφίβολα πρέπει να συνεχίσει να λεηλατεί την φύση, να εκδιώκει, να αποικιοκρατεί και να εκμεταλλεύεται ανθρώπινους πληθυσμούς.

Η ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΕΚΦΑΝΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑΣ ΜΑΣ

Οι συνθήκες μέσα στις οποίες βιώνουμε τις καθημερινές μας ασχολίες και συναισθήματα είναι ομολογουμένως επηρεασμένες και καθορισμένες από τις διάχυτες εξουσιαστικές σχέσεις στον κοινωνικό χώρο, που βασικός μηχανισμός διασποράς τους είναι το κράτος. Τα πάντα στο επίπεδο οργάνωσης της ζωής μας βασίζονται σε ένα πλαίσιο από κανόνες που έχουν προκαθοριστεί από τις επιλογές της κυριαρχίας.

Όπως αναφέραμε ολόκληρος ο κόσμος επηρεάστηκε σε τεράστιο βαθμό από την βιομηχανική επανάσταση τον 19ο αιώνα. Η τεχνολογική εξέλιξη σε συνδυασμό με τους όρους επιβολής και ελέγχου οδήγησαν σε τραγικές καταστάσεις την ανθρωπότητα και τον πλανήτη, στο όνομα της προόδου. Η εξουσιαστική πρακτική επιβλήθηκε στον κοινωνικό χώρο παραμερίζοντας όποιους τρόπους φυσικής επιβίωσης είχαν κατακτήσει οι άνθρωποι με την μεταξύ τους συνεργασία και την απευθείας χρησιμοποίηση των αγαθών της φύσης(πρωτογενής παραγωγή) και επέβαλε τους δικούς της κανόνες καθιστώντας τους ανθρώπους εξαρτημένους από αυτήν. Έτσι η παραγωγική διαδικασία με την βιομηχανική επανάσταση έγινε μια πολύπλοκη και κατακερματισμένη διαδικασία. Παράλληλα τα νέα επιτεύγματα της παραγωγής (εμπορεύματα) πολλαπλασιάζονται αδιάκοπα σε ποσότητα αλλά και σε είδος.

Σε συνδυασμό και με τις διάφορες τεχνικές, όπως της διαφήμισης, η κυριαρχία καταφέρνει να κατασκευάζει ακατάπαυστα ένα σωρό πλαστές ανάγκες στον δυτικού τύπου κόσμο. Οι πλαστές ανάγκες ανταποκρίνονται στα καινούρια προϊόντα της βιομηχανίας που διατίθενται προς πώληση και όλα αυτά σε μια αλυσιδωτή διαδικασία που συνεχίζεται με την υπερκατανάλωση και βεβαίως την κατασκευή τόνων από σκουπίδια.

Ας δούμε τις πόλεις, την εργασία, τις μετακινήσεις μας, τις επιστήμες, την τεχνολογία, την εκπαίδευση, την πληροφορία, την τροφή μας. Όλα αυτά που σε κάποιους-ες ίσως να φαίνονται φυσικοί παράγοντες επιβίωσης ή απαραίτητα κοινωνικά αγαθά, αναμφίβολα έχουν διαμορφωθεί μέσα από την χρόνια επιβολή, και λειτουργούν με τέτοιο τρόπο που τροφοδοτούν και αναπαράγουν τις συνθήκες εκμετάλλευσης. Το πλέγμα των εξουσιαστικών σχέσεων και δομών απλώνεται σε όλες τις εκφάνσεις των ανθρώπινων δραστηριοτήτων και λειτουργιών, όπως και στην ίδια την φύση με καταστροφικά συνεπακόλουθα.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ας μιλήσουμε για την πόλη. Η πόλη είναι ένα εργοστάσιο, είναι ένα τεχνητό περιβάλλον όπου οι άνθρωποι καλούνται να ζήσουν σε αυτό. Για την εγκατάλειψη της αρμονικής συνύπαρξης με την φύση και την κατοίκιση στη πόλη αναμφίβολα έπαιξαν ρόλο οι επιλογές της κυριαρχίας. Το φυσικό

στοιχείο στις πόλεις παίζει κυρίως το ρόλο του στολιδιού και όχι το χώρο στον οποίο μπορεί να ζήσει κανείς. Άλλωστε, για την ομαλή κάλυψη των αναγκών της πόλης η φύση έπρεπε να θεωρηθεί απλά ως ένας παραγωγικός συντελεστής. Αρχικά, οι άνθρωποι εξαναγκάστηκαν να προσαρμοστούν σε συνθήκες πιεστικές και ασφυκτικές, για να έρθουν μετά οι νέες γενιές να το θεωρήσουν κάτι το φυσιολογικό. Σε καμία περίπτωση όμως ο τρόπος που ζουν οι κάτοικοι σε μία πόλη δεν είναι προϊόν δικής τους επιλογής αλλά είναι μια κατάσταση που επιβλήθηκε και επιβάλλεται. Οι άνθρωποι δεν στοιβάζονται στις πόλεις από κάποια ανάγκη επικοινωνίας ή από κάποια ανάγκη λειτουργικής αλληλεπίδρασης μεταξύ τους, αλλά οδηγούμενοι από τις συνθήκες που κατασκεύασε η κυριαρχία, για να εξυπηρετούνται τα συμφέροντα της ύπαρξής της.

Οι πόλεις είναι ένα εξουσιαστικό κατασκεύασμα οι οποίες θα υπάρχουν όσο θα υπάρχουν οργανωμένες εξουσιαστικές δομές. Η βιομηχανοποίηση έχει αμφίδρομη σχέση με την μαζική αστικοποίηση. Και είναι απλό: για να λειτουργήσει το μεγάλο εργοστάσιο της πόλης χρειάζεται καταμερισμός της εργασίας και εξειδίκευση όπως και λεηλασία της φύσης στην περιφέρεια.

Μπορεί να υπάρξει πόλη χωρίς την επιτήρηση, τον έλεγχο (είτε από αστυνομία είτε από πολιτοφυλακή) και την πειθαρχία των ανθρώπων στην τάξη που απαιτεί η λειτουργία των μηχανών και η βιομηχανική διαδικασία;

Ας δούμε τώρα τους τομείς παραγωγής σε σχέση με την κατοίκιση στην πόλη. Αρχικά ο πρωτογενής τομέας αποκλείεται από τις εργασίες που μπορούμε να κάνουμε σε μία πόλη. Ο δευτερογενής τομέας παραγωγής, που έχει να κάνει με την βιομηχανική μεταποίηση, είναι ένας τομέας που δεν υπάρχει σε όλες τις πόλεις στον ίδιο βαθμό και σε κάποιες ελάχιστα, οπότε παραμένει ο τριτογενής τομέας για την πλειοψηφία των κατοίκων για πολλές πόλεις όπως τις πόλεις της Ελλάδας. (Για τον δευτερογενή τομέα και την βιομηχανία μιλήσαμε αρκετά στις πιο πάνω παραγράφους και για το ότι δεν μπορεί να αυτοδιαχειριστεί από ελεύθερους ανθρώπους). Οι μεταφορές, οι κρατικές και δημόσιες υπηρεσίες, η εκπαιδευτική διαδικασία (που είναι τομείς τριτογενούς παραγωγής) συντηρούν ένα σύστημα καθαρά αυτοματοποιημένο και εξουσιαστικό στο οποίο ο άνθρωπος δεν είναι τίποτα άλλο παρά μια παραγωγική μονάδα. Όσο για τις διάφορες δουλειές όπως σε μαγαζιά, και υπηρεσίες καθαριότητας που είναι ένας τεράστιος τομέας της οικονομίας σήμερα στις πόλεις, σε απελευθερωμένες συνθήκες θα ήταν αχρείαστες αφού οι άνθρωποι με απλή συνεργασία θα αλληλοβοηθιούνταν και τέτοιες εργασίες θα ήταν περιττές. Συμπερασματικά, ο τριτογενής τομέας είναι εξορισμού άχρηστος σε απελευθερωμένες συνθήκες, αφού ένα μεγάλο μέρος του συντηρεί τον κρατικό μηχανισμό.

Τώρα, επιστέφοντας στον πρωτογενή τομέα ως τον πιο «αθώο», θα πρέπει να τον προσεγγίσουμε μακριά από την βιοτεχνολογική, βιομηχανική και εμπορευματική παρέμβαση. Σε απελευθερωμένες κοινοτικές συνθήκες εναρμονισμένες με την φύση θα ήταν οξύμωρο να χρησιμοποιούμε τον όρο και την λογική της παραγωγικής διαδικασίας, άρα δεν θα μπορούσε να υπάρχει και η έννοια «πρωτογενής τομέας παραγωγής». Η εξειδίκευση και ο καταμερισμός εργασίας δεν θα μπορούσε να έχει κανένα συστηματικό ρόλο σ' αυτές τις συνθήκες.

Ο άνθρωπος εξαναγκασμένος από τις εξουσιαστικές συνθήκες να ζει μέσα στις πόλεις έχει απολέσει κάθε δυνατότητα για άμεσο έλεγχο έστω κάποιου κομματιού πάνω στην ζωή του. Έχει αλλοτριωθεί μέσα σ' αυτό το καλά οργανωμένο τεχνητό κοινωνικό περιβάλλον και πλέον έχει μετατραπεί σε εργάτη-παραγωγό-καταναλωτή. Η εργατίστικη αντίληψη που θέτει την παραγωγική διαδικασία και όσους εμπλέκονται σ' αυτήν, κινητήρια δύναμη της απελευθέρωσης, στην ουσία όχι μόνο αδυνατεί να αμφισβητήσει την ουσία αυτού του εξουσιαστικού κόσμου αλλά ακόμα χειρότερα τον αναπαράγει. Οι μετεξελίξεις και αναδιαρθρώσεις που συντελούνται στην κυριαρχία, έχουν αλλάξει σε μεγάλο βαθμό και την ίδια την βιομηχανική και παραγωγική δομή. Οι νέες τεχνολογίες

έχουν εισβάλλει μέσα στη ζωή και στη καθημερινότητα μας και διαρρηγνύουν κάθε τι από τον φυσικό κόσμο. Η ταξική πάλη των εργατών με τους κατόχους των μέσων της παραγωγής είναι ανεπαρκής και δεν μπορεί να χρησιμεύσει αποτελεσματικά στην ολική απελευθερωτική προοπτική. Η εκμετάλλευση μας σήμερα συνεχίζεται ακάθεκτα, αλλά πλέον και χάρη των νέων τεχνολογιών, έχει εντατικοποιηθεί με καταστροφικά αποτελέσματα για μας και τον πλανήτη συνολικότερα. Έτσι το ζήτημα της τεχνολογίας δεν μπορούμε να το ερμηνεύσουμε ξέχωρα από το σύστημα καταπίεσης και εκμετάλλευσης, μέρος της οποίας είναι και η ίδια. Η τεχνολογία δεν είναι ουδέτερη. Είναι ένα ακόμα εργαλείο που έχει σκοπό να εξυπηρετήσει τα συμφέροντα των κρατών και των εξουσιαστικών ελίτ για περισσότερο έλεγχο. Οι τεχνολογικές εφαρμογές στοχεύουν στον έλεγχο μας, όπως το εργοστάσιο δημιουργήθηκε για να ελέγχει και να ρυθμίζει την εκμετάλλευση των εργαζομένων. Έτσι και η ανάπτυξη της βιομηχανίας μαζί με την αλματώδη τεχνολογική πρόοδο, θέτουν τους ανθρώπους και το φυσικό κόσμο υπό μεγαλύτερο έλεγχο και εξάρτηση από το κράτος, χάνοντας έτσι τον έλεγχο της ζωής του και αποξενώνοντας τον από την φύση.

Έτσι λοιπόν καμιά είδους απελευθέρωση δεν μπορεί να υπάρξει, αυτοδιαχειρίζοντας την μιζέρια και την εκμετάλλευση που προκαλούν το κράτος και οι μηχανισμοί του. Πώς λοιπόν οι αναρχικοί ενώ αναγνωρίζουμε ότι οι εξουσιαστικοί μηχανισμοί και θεσμοί πρέπει να καταστραφούν αν θέλουμε να ζήσουμε μια ελεύθερη ζωή, δεν επεκτείνουμε αυτή μας την αντίληψη και στο βιομηχανικό και τεχνολογικό σύμπλεγμα που είναι ένα ακόμα μέρος της δομής της κυριαρχίας; Και αντί αυτού να προτάσσεται η αυτοδιαχείριση του; Είναι ανάγκη, να επιτεθούμε και να καταστρέψουμε κάθε πτυχή, δομή, μηχανισμό του κράτους και των εξουσιαστικών σχέσεων. Από αυτή την εξουσιαστική πραγματικότητα δεν έχουμε κανένα λόγο απολύτως να κρατήσουμε κάποιο παράγωγο της ανέγγιχτο. Αντίθετα έχουμε όλους τους λόγους να τα καταστρέψουμε. Μονάχα έτσι θα βρούμε τους τρόπους να βαδίσουμε ελεύθεροι πάνω σε έναν ελεύθερο πλανήτη.

Εν τέλει στο ερώτημα αν η παραγωγή μπορεί να αυτοδιαχειριστεί η απάντηση είναι: ναι μπορεί. Μόνο που δεν θα σχετίζεται με μια απελευθερωμένη και αρμονική συμβίωση ανθρώπων και φύσης. Επειδή οι οριζόντιες κοινωνικές δομές θα αντικαταστήσουν απλά τις κάθετες και η ιεραρχία και η γραφειοκρατία δεν θα χτυπηθούν αφού θα κυριαρχεί ο καταμερισμός εργασίας και η εξειδίκευση.

Η αναρχία μπορεί να ανθίσει στον πλανήτη γη, μόνο με την συνολική άρνηση της κυριαρχίας μαζί με τη θεωρία και πρακτική της. Έξω από τις πόλεις σε αποαστικοποιημένους τόπους, μακριά από την βιομηχανική παραγωγή.

*όταν αναφέρουμε την έννοια της τεχνολογίας δεν εννοούμε τις απλές κατασκευές που μπορεί να φτιάξει ο οποιοσδήποτε, αλλά στην έννοια έτσι όπως την έχει ορίσει η επιστήμη και εφαρμόζεται στην βιομηχανική παραγωγική διαδικασία.

**όταν αναφερόμαστε στην έννοια του πολιτισμού εννοούμε την περίοδο που ξεκινά όταν στις ανθρώπινες κοινότητες εμφανίστηκε η οργανωμένη εξουσία.

.

“Με όπλα την αλληλεγγύη και την ζωοφόρα ορμητικότητα ως διεξοδικές παραγωγικές δράσεις, για την απόδραση από την μεγάλη φυλακή, θα δώσουν τέλος σε μια σιχαμένη ιστορική εποχή γεμάτη ντροπή όπου οι άνθρωποι μετά από αυτή θα τη καταριούνται. Με το χάος να συμπληρώνει την ολότητα και την απόλυτη ελευθερία να μας ολοκληρώνει, η Γη μας θα βρει ξανά τη φυσική της μορφή και ο άνθρωπος τον εαυτό του.”

ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΣΤΟΝ Χ. ΚΟΛΕΝΤΙΝΗ

άλλα κείμενα

σύμπραξη για την αναρχία
adamasto.squat.gr